

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ב"ל 69810-03-22

1 12 פברואר 2025

לפני: כב' השופט בכיר כאמל אבו קאעוד
גב' אורנה אבידן – נציגת ציבור (עובדים)
מר יואל פלדי – נציג ציבור (מעסיקים)

התובע: חיים זאב רוזן
ע"י ב"כ: עו"ד אלון לוריה

-

הנתבע: המוסד לביטוח לאומי
ע"י ב"כ: עו"ד ליעד עמר

פסק דין

2 1. לפנינו תביעתו של התובע להחזר דמי הביטוח ששולמו על ידו בתקופת שהותו
3 בחו"ל, החל משנת 2016 ועד חודש אפריל 2020.

4

5 רקע כללי

6

7 2. התובע, יליד 1996.

8

9 3. מחודש ספטמבר 2016 נסע התובע לארה"ב ומאז שהה מרבית זמנו בחו"ל עד
10 שנת 2022 עת שב לארץ.

11

12 4. בתקופת שהותו בחו"ל שילם התובע דמי ביטוח כתושב, בהתאם להוראות
13 המוסד לביטוח לאומי.

14

15 5. בשאלון לקביעת תושבות שהוגש על ידי התובע ביום 22.7.2021 הוא הודיע כי
16 הוא שוהה בחו"ל בתקופה הרלוונטית לתביעה לצורך לימודים.

17

18 6. בשנת 2022 התחתן התובע בארץ והשתקע במגדל העמק.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ב"ל 69810-03-22

טענות הצדדים

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31

7. לטענת התובע, לאחר מספר שנות שהות בחו"ל נודע לו כי הוריו ממשיכים לשלם עבורו דמי ביטוח לאומי ולפיכך ביקש לבטל את התושבות רטרואקטיבית ולקבל את דמי הביטוח ששולמו חזרה.

8. לטענתו, הוא נסע לארה"ב הן למטרת לימודים (לימודי רבנות) והן בכוונה להשתקע בה ולפיכך אין לראות בו כתושב בתקופה הרלוונטית.

9. לטענת הנתבע, מבוטח השוהה בחו"ל למטרת לימודים, ממשיך להיחשב כתושב ישראל עד 5 שנים. תושבתו של התובע נקבעה בהתאם להצהרתו כי מטרת שהייתו בארה"ב הינה לצורך לימודים.

ההליך בבית הדין

10. בדיון שהתקיים ביום 12.9.22 בפני כב' השופטת הבכירה המנוחה עידית איצקוביץ ז"ל, נקבעו הפלוגתאות הבאות:

א. האם התובע היה תושב חוץ או תושב ישראל בתקופה שמשנת 2016 ועד אפריל 2020 (אז נקבע שהוא אינו תושב ישראל ממאי 2020)?

ב. זכאות התובע להחזר תשלום דמי ביטוח בגין התקופה שבמחלוקת.

11. ביום 2.1.2025 התקיימה ישיבת הוכחות במסגרתה נשמעה עדותו של התובע ובסיום הדיון סיכמו הצדדים את טענותיהם בעל פה.

דיון והכרעה

12. לאחר ששמענו את טענות הצדדים, עדותו של התובע וסיכומי הצדדים, נחה דעתנו כי דין התביעה להידחות.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ב"ל 22-03-69810

1 13. התובע שהינו אזרח ישראלי, מוחזק כתושב ישראל כל עוד לא נקבע אחרת
2 ולפיכך חייב בדמי ביטוח לאומי.¹

3
4 14. על המבוטח לעדכן את המוסד בדבר מעמדו, ומשלא עשה כן במועד, אין לו להלין
5 אלא על עצמו. דברים ברוח זו נקבעו בעניין לבנה חגיגי² :
6

7 **"לאור האמור נפסק לא אחת כי "כפועל יוצא מהוראות הדין**
8 **כמבואר לעיל, ברי כי למוסד אין ידיעה ולא יכולה להיות בדבר**
9 **מעמד המבוטח בדבר הכנסתו ודמי הביטוח שהוא חב. לאור**
10 **האמור אין המוסד יכול ליידע פרטנית את המבוטח בדבר מעמדו**
11 **וכפועל יוצא מכך בדבר עצם חבותו בדמי ביטוח ושעורם" (ראה**
12 **למשל עב"ל (ארצי) 103/99 למיס נאצר - המוסד לביטוח לאומי**
13 **[פורסם בנבו] (7.12.10)). מעבר לכך, אפילו יכול היה המוסד על**
14 **פי רישומיו ליידע מבוטחיו על ידי הצלבת מידע לגבי חובם, אין**
15 **בכך כדי לפתור את המבוטח מחובתו האישית על פי דין כלפי**
16 **המוסד."**
17

18 15. נקבע בפסיקה³ כי עצם השהות לפרקי זמן ממושכים בחו"ל אינה מצביעה
19 בהכרח על ניתוק זיקת התושבות לישראל בהעדר אינדיקציה ברורה לעשות כן.
20

21 16. התובע לא הודיע למוסד פוזיטיבית על כוונתו הנטענת "להגר ולהשתקע בחו"ל",
22 וטענותיו בעניין זה הועלו בדיעבד, לצורך ההליך דנן בלבד.
23

24 17. התובע הצהיר בתצהיר העדות הראשית שהוגש מטעמו כי בארה"ב למד בישיבת
25 חב"ד משנת 2016 ועד אוקטובר 2022, עת שב לארץ. התובע הוסמך לרב בארה"ב
26 בסוף שנת 2019, ונהג להגיע לארץ רק לביקורים.
27

28 18. התובע הגיש אישור לימודים בחו"ל מיום 22.8.16.
29

30 19. גם בעדותו בפנינו העיד התובע כי נסע לארצות הברית גם לצורך לימודים⁴,
31 לטענתו הוא הוסמך לרב ועל אף זאת המשיך לשהות בארה"ב⁵.
32

¹ ראו: תקנה 20 לתקנות הביטוח הלאומי (הוראות מיוחדות בדבר תשלומי דמי ביטוח) תשל"א-1971.

² עב"ל (ארצי) 1844-09-10 המוסד – לבנה חגיגי' (1.4.15).

³ ע"א 476/17 אמית אמשיקשוילי – פקיד שומה ת"א (9.10.18).

⁴ פרוטוקול עמ' 1, שורה 29.

⁵ פרוטוקול עמ' 1, שורות 35-36.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ב"ל 69810-03-22

- 1
- 2 20. טענתו של התובע לפיה לא הייתה לו כוונה לחזור לארץ, לא הוכחה ולא נתמכה
- 3 במאומה. לטענתו, הוריו ידעו כי אין לו כוונה לחזור, ולמרות זאת המשיכו
- 4 בתשלום דמי הביטוח⁶. טענתו בעניין זה של התובע מלמדת כי הוריו ביקשו
- 5 לשמור לתובע על רשת ההגנה הסוציאלית מכוח החוק לביטוח לאומי, ומשלא
- 6 הביא אותם לעדות, חזקה זו עומדת בעינה.
- 7
- 8 21. בנוסף לאמור ועל אף שמטופס השאלון לקביעת תושבות לשוהה בחו"ל נשאל
- 9 התובע מפורשות מה מטרת השהות בחו"ל וניתנו לו מספר אופציות לרבות
- 10 (הגירה, לימודים, עבודה ועוד) בחר התובע במודע לציין "לימודים", בכל
- 11 התקופה הרלוונטית לתביעה. גם בעדותו לא סתר התובע את הצהרתו בעניין זה
- 12 ואף תמך בה⁷.
- 13
- 14 22. התובע נהנה מרשת ההגנה של החוק בתקופת שהותו בחו"ל ואין באי ההיזקקות
- 15 לגמלאות המוסד בתקופה זו כדי להקנות לו זכות לדרוש חזרה של דמי הביטוח
- 16 הלאומי בדיעבד.
- 17
- 18 23. הצהרתו של התובע בפני המוסד לביטוח לאומי כי נסע לחו"ל לצורך לימודים
- 19 מחייבת אותו. משלא טען בפני המוסד וממילא לא הוכיח בפנינו כי זיקתו לארץ
- 20 נותקה לא היה מקום לבטל את תושבתו.
- 21
- 22 24. העובדה שבסופו של דבר בשנת 2022, חזר התובע והשתקע בארץ, מלמדת כי לא
- 23 הייתה לו כל כוונה להשתקע בחו"ל.
- 24
- 25 25. נוכח האמור, מצאנו כי לא ניתן ליתן לתובע את הסעד המבוקש על ידו.

סוף דבר

26

27

28

29 26. נוכח כל האמור לעיל, התביעה נדחית.

30

⁶ פרוטוקול עמ' 2, שורות 3-8.

⁷ פרוטוקול עמ' 3, שורה 4.

בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ב"ל 69810-03-22

1 27. כמקובל בהליכים מסוג זה, אין צו להוצאות.

2

3 28. ערעור בזכות לבית הדין הארצי לעבודה בירושלים בתוך 30 ימים מיום שיומצא

4

פסק הדין לצדדים.

5

6

7

8

ניתן היום, י"ד שבט תשפ"ה, (12 פברואר 2025), בהעדר הצדדים.

9

מר יואל פלדי,

נציג ציבור (מעסיקים)

כאמל אבו קאעוד,

שופט בכיר

גב' אורנה אבידן,

נציגת ציבור (עובדים)

10

11

12

14

